

የመርሕ ጥያቄ

ሰሞኑን ዶክተር አባ ኃይለ ማርያም ኦርቶዶክሳውያን ካልሆኑ አካላት ጋር ያከናወኑትን የጠበልና እምነት ጉዳይ በተመለከተ አያሌ ጥያቄዎች ሲነሡ ነበር። ነገሩን ከየምንጮቹ ብሰማቸውም በቅዱስ ጳውሎስ ዘመን የነበረው የቂሣርያው ገዥ ፊስጦስ ተከላሹ በከላሹ ፊት ለፊት ሳይቆም፣ ለተከሰሰበትም መልስ ይሰጥ ዘንድ ፈንታ ሳያገኝ ማንንም ቢሆን አሳልፎ መስጥ የሮማውያን ሥርዓት አይደለም (የሐዋ.25:16) ብሎ የተናገረውን መሠረት በማድረግ አባ ኃይለ ማርያም ለጉዳዩ የሚሰጡትን መልስና ማብራሪያ ጠብቄ ነበር። መልስና ማብራሪያውንም ሰጡ።

አባ የድርጊቱን መከናወን አምነው የክንውኑን ዓይነት ከተወራው የተለየ መሆኑን አብራሩልን።

መልሳቸውን ስናጠቃልለው፡-

1. መርሐ ግብሩ (ውኃ ለሁሉም) በሚል መርሕ እንደተዘጋጀ
2. ፓትርያርኩና ሊቃነ ጳጳሳት እንደተገኙበት
3. ተባብሮ ከመጣው ውኃና እምነት ጠቅሰው በተሳታፊዎቹ ግንባር ላይ ምልክት አንዳደረጉ
4. ሰውዬው ጣቱን አስጠጋ እንጂ አንዳልቀባቸው

መርሐ ግብሩ (ውኃ ለሁሉም በፍትሐዊነት እንዲዳረስ) ከሆነ እንዴት ነው እምነትና ውኃ በመጠጠጥ ውኃ ለሁሉም ሊዳረስ የሚችለው። (ውኃ ለሁሉም) የሚለው ጉዳይ የዐውደ ጥናት፣ የምክክርና ምናልባትም የጸሎት ርዕስ ሊሆን ይችላል እንጂ እምነትን በውኃ በጥብጦ በመቀባት (ውኃ ለሁሉም) እንዴት ለማዳረስ ይቻላል? እምነት በውኃ በጥብጦ መቀባት ለፈውስ ያገለግላል እንጂ እንዴት ከውኃ ፍትሐዊ አጠቃቀም ጋር ተገናኘ? ደግሞስ እኛ ከሌሎች እምነቶች ጋር አንድነታችንን ማምጣት ያለብን በክርስቶስ እንጂ እምነት በውኃ በመጠጠጥ ነው እንዴ?

አባ ኃይለ ማርያም በሰውዬው (የሌላ እምነት መሪ መሆኑ ከፎቶውና ከመረጃው ይታወቃል) ግንባር ላይ ሲቀበሉ ምን እንዲያደርግ አስበው ነው? እንዲፈወስ የቀረበ በሽተኛ ነው? ለበረከት የመጣ ደጅ ጠኚ ነው? እንዴትስ ነው የተበጠበጠው እምነት ከፍተኛ ውኃ ለሁሉም አስተሳሰብ ጋር የሚሄደው?

ሌላው አስገራሚ ነገር ደግሞ (ሰውዬው ጣቱን አስጠጋ እንጂ አልቀባችንም) ብለዋል። ፎቶዎቹ ሁሉ የሚያሳዩት ግን ሲቀባዎት ነው። ደግሞስ ሰውዬው ለመቀባት ካላሰበ እጁን ለምን ወደ እርስዎ ያስጠጋል? ሊባርክዎ ነው? አስቀድማችሁ የተሰማማችሁበት ሥነ ሥርዓት ይህንን የማይፈቅድ ከሆነስ እንዴት እጁን ወደ እርስዎ አስጠጋ? (እጁን አስጠግቶ ነበር) ካሉን ደግሞ ከተበጠበጠው እምነት እንደ እርስዎ ጠቅሶ ነበር ማለትዎ ነው? ለመሆኑ ኦርቶዶክሳዊ ክህነት የሌለው ሰው ከእምነት ጠቅሶ ሌላውን ሰው መቀባት፣ ያውም ቆሞሱን ይችላልን?

ሥነ ሥርዓቱ ሲከናወን ፓትርያርኩና ሊቃነ ጳጳሳቱ እንደነበሩ አባም ነግረውናል፣ ፎቶውም አሳይቶናል። ምን ወስነው? ምን ሊያደርጉ ሄዱ? ውኃ ለሁሉ እንዲዳረስ ሊጸልዩ ወይስ ውኃ ለሁሉ እንዲዳረስ እምነት በውኃ ሊጠጠቡ? ለመሆኑ ይህንን እንዲያደርጉ ቀናና ቤተ ክርስቲያን ይፈቅድላቸዋል? ወይስ ሥልጣን ከቀናና ስለሚበልጥ?

አባን ለዚህ ሁሉ ነገር የዳረጋቸው በቤተ ክርስቲያን ውስጥ መርሕ እየተጣሰ ስለመጣ ነው። ሁለት መሠረታዊ ጥያቄዎችን እናንሳ፡-

ቤተ ክርስቲያናችን ኢኮሜኒካል ግንኙነትን የምትመራበት ፖሊሲና ደንብ አላት?

ቤተ ክርስቲያናችን ኢኮሜኒካል ግንኙነቶችን የምታከናውንበት ተቋምስ አላት?

የሁለቱም መልስ የላትም የሚል ነው። በሌሎች እነት አብያተ ክርስቲያናት የኢኮሜኒካል ግንኙነትን የተመለከተ ፖሊሲና ደንብ ሲኖሩት ያጸድቃል። ከነማን ጋር ምን ዓይነት ውይይት ይደረጋል፣ ምን ዓይነት ውይይቶች በምን ደረጃ (በሊቃውንት፣ በጳጳሳት) ይደረጋሉ፣ ስምምነቶች እንዴት ይጸድቃሉ፣ የጸደቁት እንዴት ለሕዝብ ይገለጣሉ፣ የጸደቁትን እንዴት መተግበርና መከታተል ይቻላል፣ ስምምነት እስኪደረስ ድረስ ከሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ጋር ምን ዓይነት ግንኙነቶች ይኖሩናል? በምን በምን እንተባበራለን? በየደረጃው ያሉ አካላት (ጳጳሳት፣ ካህናት፣ ዲያቆናትና ምእመናን) ያላቸው ድርሻ ምንድን ነው፣ የሚሉትን የሚወስን የፖሊሲ መዝገብ አላቸው። የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ግን ይህ ፖሊሲ የላትም። ፖሊሲውንም መሠረት አድርጋ የምትመራበትን ሕግ አላጸደቀችም። ስብሰባ ስትጠራ መሄድ ብቻ ነው።

በሌላ በኩልም የኢኮሜኒካል ግንኙነትን የሚያካሂድ፣ ባለሞያዎችን የሚሰባስብ፣ መረጃዎችን የሚመዘግብ፣ በዓለም ላይ የሚደረጉ የኢኮሜኒካል ግንኙነቶችን የሚከታተል፣ ግንኙነቶቹን በፖሊሲውና በደንቡ መሠረት የሚመራ፣ ስሕተቶች ሲፈጠሩም የሚያርም ተቋምም የለም። ያለው የውጭ ግንኙነት መምሪያ ነው። እርሱ ደግሞ ብዙ ጊዜ እንግሊዝኛ ይችላሉ ተብሎ ስለሚታሰብ አሜሪካ በኖሩ ሰዎች የሚመራ ነው። የኢኮሜኒካል ግንኙነት ግን የአሜሪካን እንግሊዝኛ በመቻል ብቻ የሚሠራ አልነበረም። የውጭ ግንኙነት መምሪያው ወደ ውጭ ለሚሄዱ ሰዎች ሂደቶቻቸውን መከታተል፣ ከውጭ አጥቢዎች ጋር (መገናኘት) የሚላኩ ሰዎችን መላክ እንጂ ራሱ እንኳን የሚመራበት የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ያለው አይመስልም።

ይህ በሆነበት ሁኔታ አባ ኃይለ ማርያም ያንን ነገር ቢያደርጉት የሚገርም አይደለም። ቅዱስ ሲኖሶስ፣ በዕለቱ የነበሩት ፓትርያርኩና ሊቃነ ጳጳሳቱ የቤተ ክርስቲያንን መርሕ እየጣሱ ያዘዟቸውን ነው የተገበሩት። እርሳቸው ቢሆኑም ግን ፖሊሲና ሕግ በሌለበት ይህንን ተግባር ከሚያከናውኑ «ዱክትርናቸውን» ተጠቅመው ፖሊሲውና ሕግ እንዲዘጋጅ ቢያደርጉ ኖሮ ይመሰገኑ ነበር። ነገ ጳጳስ የሚሆኑትን አባት ማንም እየተነሣ እጁን ወደ ግንባራቸው አይልክም ነበር። በሃይማኖት መሥመር የበላይ ያመጣውን ሁሉ በእምነት መመርመር ያስፈልጋል። የበላይ አዞኝ ነው ብሎ ቀኖና መጣስና እምነት ማፋለስ ዋጋ ያስከፍላል። በጉባኤ ኬልቄዶን የክህደቱን ውሳኔ አልቀበልም ያለው ዲዮስቆሮስ በሮም ቤተ መንግሥት ተጠርቶ «ለምን አትቀበልም? ልዮንኮ አለቃህ ነው» ሲባል ልክ ነው ልዮን አለቃዬ ነው። ነገር ግን ከእምነቱ ሲወጣ አልቀበለውም። ሳጥናኤልም ለቅዱስ ሚካኤል አለቃው ነበር፤ ከእምነቱ ሲወጣ ግን አልተቀበለውም ያለውን እዚህ ላይ ማስታወሱ መልካም ነው። አሁንም ቤተ ክርስቲያናችን ኢኮሜኒካልን የተመለከተ ፖሊሲና መመሪያ ካለወጣች፣ ጠንካራ ተቋምም ካልመሠረተች ነገ ከዚህ የባሰ ነገር ማየታችን አይቀርም። ከዚህ ተግባር የተማርነው ግን የቤተ ክርስቲያናችንን ጉዳይ በነቃ ኅሊና መከታተል እንዳለብን ነው። ያሳወቁንን እያመሰገንን፣ ያላወቅነው እንዲገልጥልን እንለምናለን።